

ERDAĞ AKSEL

Tereddüt Nesneleri / Objects of Hesitation

Tereddüt Nesneleri

Yaşadığımız her alan, durum ve olay görünürde nesnel bir gerçekliği içinde barındırır gibi görünüyor. Algularımız kullanma kılavuzları tarafından yönlendiriliyor. Neyi, nasıl yapacağımız, düşüneceğimiz, hissedeceğimiz belli kalıplarla satılıyor, pazarlanıyor, dağı(t)lıyor. Her şey giderek daha ucuz, daha kolay. Her dert için bir web adresi, bir yoga hareketi, bir diyet... Her hangi bir şey üzerinde biraz düşünmeye başlayınca ise değişmeye başlıyor dengeler. Siyah takım elbiselerin ya da "cool" pozisyonların yere görüldüğü kadar sağlam basmadığını anlıyor insan. Kravatlar göbekten aşağı sarkmıyor, yukarı kalkıyor. Zemin kayganlaşıyor. Birden tariflerin, tanımların tek boyutluluğu, yanlışlığı göze batıyor. Keşif burada başlıyor. Kimse görüldüğü kadar emin değil kendinden. Tereddüt etmek? Bu noktalarda yaşadığımız sıkışmışlığa bir tanım getirebilir mi?

Erdag Aksel 2002 yılında İstanbul'da birbiriyle eş zamanlı olarak iki ayrı galeride "Tereddüt Nesneleri" adlı serisini sergiledi. Sergiler adını serinin isminden aldı. Erdag Aksel'in adeta bir zenaat ustası titizliğiyle ürettiği nesnelere içinde belli kodları ve dilleri barındırırken, konumlandırıldıkları açıdan birbirine yakın sorular soruyor. Sorular, nesnelere nasıl heykelleştirdiğini okumaya başladığımız adımlarda giderek netleşiyor.

İçlerinde kol saatleri, kalemler, traş bıçakları, mermiler, pusulalar, katlanır metre, büyüteç, düdükle ya da terazide kullanılan ağırlıklar bulunan cam kavanozlar -sanatçının kendi yaptığı metal kapaklarla kapatılarak- yağ ve su karışımı bir sıvıyla doldurulmuş. Bu kavanozlar üç ayaklı nesnelere üzerinde sergileniyor. Aksel'in kendi ürettiği, boyları uzayıp kısalan bu metal "tripotlar" heykelin üretiminin ve tarihinin önemli problemlerini de işin içine ekliyor, heykelde kaide problemi -çözüm olduğu noktada- işin de kendisi oluyor. Her tripotun ayakları ayrı ayrı tasarlanmış; yönleri, eğimleri, ayak uçları birbirinden -taşındıkları yüklerle anlamlı olarak- farklı.

Erdag Aksel bu kavanozlarda biriktirdiği bir sürü nesneyi saklıyor, muhafaza ediyor. Her kavanozda bir başka aile barınıyor, saatler, jiletler... Modernizmin ölçmeye, biçmeye meraklı; sığukkanlı bir akılla her şeyi sınıflandırma fetişini hatırlatıyor bu eski nesnelere, kavanozlarında. Sanki duvar yıkıldıktan sonra, eski Almanya'dan ya da Rusya'dan gelen mallar. Ama bu nesnelere Türkiye'nin sert modernizminin hatıraları, eskimişlikleri nostalji uyandıramayacak kadar sert. Aralarında eski Türk filmlerine göndermeler de var. Erdag Aksel'in "Tereddüt Nesneleri" arasında bir de, bulunmuş sarı tripotun üstünde sarı katlanır metreler konulmuş, "rüzgarda saçları dalgalanan Suzan" var.

Bu kavanozların bazıları da ayağı bastona benzeyen aynalı raflara konulmuş. Aksel'in koltuk değneğinden yola çıkarak, metalden yaptığı heykeller var. Aynada sureti yansıyan bir koltuk değneği aynı zamanda da heykelin ayağı oluyor. Erdag Aksel'in burada kurguladığı atmosfer şiirle kesişiyor. Şiirselden öte şiirin kendisi, çünkü vahşiligini kaybetmeden heykelleşmiş. Radikal gazetesinde yayınlanan yazısında Hasan Bülent Kahraman, bu noktayı şöyle vurgulamış:

"Bu, heykellerin içinde sakladığı 'şiirsel'likle 'şiddet' arasındaki çatışmanın ortaya koyduğu sentezdir. İzleyende somutlaşan bu çatışma, heykelleri kuran imgelerin ve söylemin kaldırdığı iki alanın, politik ve erotik alanların doğasından türüyor. Nitekim, çok açık siyasal göndermeli, rahatsız edecek kertede sert ve gerilimli heykellerle tereddütün en önemli ifade noktası olan 'ölçüm' ve denge kavramlarını somutlaştıran heykellerin bu sergide birlikte bulunması bir rastlantı değildir. Kaldı ki, politik olan da erotik olan da son kertede şiddetle doğrudan ilişkilidir. Çünkü, her ikisi de sonunda iktidarla ilgilidir. Bu heykellerin de cinsel, siyasal, dinsel, dilsel rol bağlamında iktidarla didiştiği açıkça görülmektedir. Bu nedenle sonuna kadar siyasal olan, ama hayatın ve bilincin her noktasını kaplayan bir gerçeklik anlamında siyasal olan heykellerdir bunlar."

2002 Sanat Yılığında ise Zeynep Rona bu sergi için dikkati nesnelere ilişkisine çekiyor; "...insanı ürperten, aslında nesnelere kendisinden çok ilişkilerinin yarattığı gerilim, yani hazır nesne (kavanoz ve içinde-kiler) ile sanatsal yaratı (kaide) arasındaki karşılık ya da "muhafaza" kavramını temsil eden kavanozların aslında her an devrilecekmiş duygusu uyandıran koltuk değneklerinin üzerinde durmasının yarattığı ikircikli durum."

Erdag Aksel, tereddütü nesneleştirdiği işlerinde, bugünün dünyasını kuran aklı sorguluyor; onu deşifre ediyor, kendi şifrelerini yaratarak. Şiire özgü bir vahşilikle, politik bir varoluşla. Bu heykeller görünürdeki gerçekliğin kendini ele verdiği anlardan yakalanmış, o durumların arasından çıkmış, artık kendi hayatlarını, hikayelerini kurmuş sorular...

Adnan Yıldız

Objects of Hesitation

Every space, situation and fact that we are in seems to involve an objective reality. Our perceptions are directed by guide books. What and how to live, think, feel are sold, marketed, given. Everything is cheaper and easier from day to day. For every problem, there is a web site, specific yoga action, a diet...

Equilibriums begin to change when you begin to think about anything. It is being realized that black suits or cool positions do not stand on a secure ground as they seem to. Ties do not hang down, but they stand up. Ground becomes slippery. Eye catches out the one dimensionality, subjectivity of the definitions, descriptions. Discovery is now beginning. Nobody is sure of him/herself as they seem to. "To hesitate?" Can the word define the mode of distress we suffer?

In 2002, Erdag Aksel exhibited his serial works of "Objects of Hesitation" synchronically in two galleries in Istanbul. The objects that Erdag Aksel generated fastidiously like a craftsman involves particular codes and language inside, asking similar questions from the angle they are positioned. Questions are getting more crystallized as we read how become sculptures with every step.

Jars, in which watches, pencils, razor blades, bullets, compasses, folding meters, magnifying glasses, whistles or weights used for pans are kept, are filled with a liquid, mix of oil and water being closed by the metal covers which are also made by the artist. These jars are shown on top of three legged objects. In consideration with the metal tripods that Aksel produced himself- the length of which can be arranged- significant problematics of sculpture's history and production are included into the works; the problem of pedestal creates solutions, and becomes the works itself. Legs of every tripod has been designed separately; their directions, curves, feet are different from each other in relation to what they carry.

Erdag Aksel keeps lots of objects that he himself collected in these jars, he preserves them. In every jar, there is a family, watches, blades... In their jars, these old objects remind us of the fetish of modernism to categorize everything with a 'sound' state of mind which is interested in measuring and evaluating. It is as if they are from the former East Germany or Russia (prior to the fall of the Berlin wall). Nevertheless, the objects have inherited the high modernity of Turkey. They are old, but they do not create nostalgia because they are so vicious. Some refer to the Turkish films of that period. There is a "Suzan" (a Turkish name for women that is also the name of the femme fatale actor of Turkish cinema) . Her blond hair is blowing in the wind; lots of wooden yellow folding meters that are

installed on a found yellow tripod among Erdag Aksel's "Objects of Hesitation".

Some of the jars are out on the shelves with a mirror and the legs of these shelves are like walking sticks. There are other sculptures in the series that are produced by the artist from metal, and their point of departure suggest to be the crutch. A crutch whose reflection is also in the mirror of the shelf becomes the leg of the sculpture. The atmosphere that Erdag Aksel created here intersects with poetry. It is beyond being poetic, but the poetry itself; since it is becoming a sculpture without losing its wild nature. Hasan Bülent Kahraman underlined this point in his article in the daily newspaper Radikal: "...these sculptures hold inside the synthesis of a clash between poetic-ness and violence. The clash for the viewer , concretized by the viewer, is produced from the nature of the images and discourse of politics and eroticism. It is not a coincidence to see these tense and violent sculptures with a clear reference to politics together with those that refer to the concepts of balance and measurement as the revealing moment of hesitation in the same exhibition. And also, both, the 'political' and the 'erotic' are directly related with violence. This is because both are interested in power in the end. It is clearly observable that these sculptures are dealing with authority/ power in sexual, political, religious, linguistic roles. Therefore, these are finally political sculptures; political in the sense that they cover every inch of life and consciousness."

In the Year Book of Turkish Art, 2002, Zeynep Rona points at the relation between the objects, in this exhibition: "...what makes you shudder is the tension that the relations between the objects have created, rather than the objects themselves; I mean, the contradiction between the ready made (the jars and the objects in the jars) and the artistic production -pedestal (tripods), the hypocritical situation due to the position of the crutches that look like they are about to fall but at the same time, they are carrying the jars that represent the concept of 'preserve'."

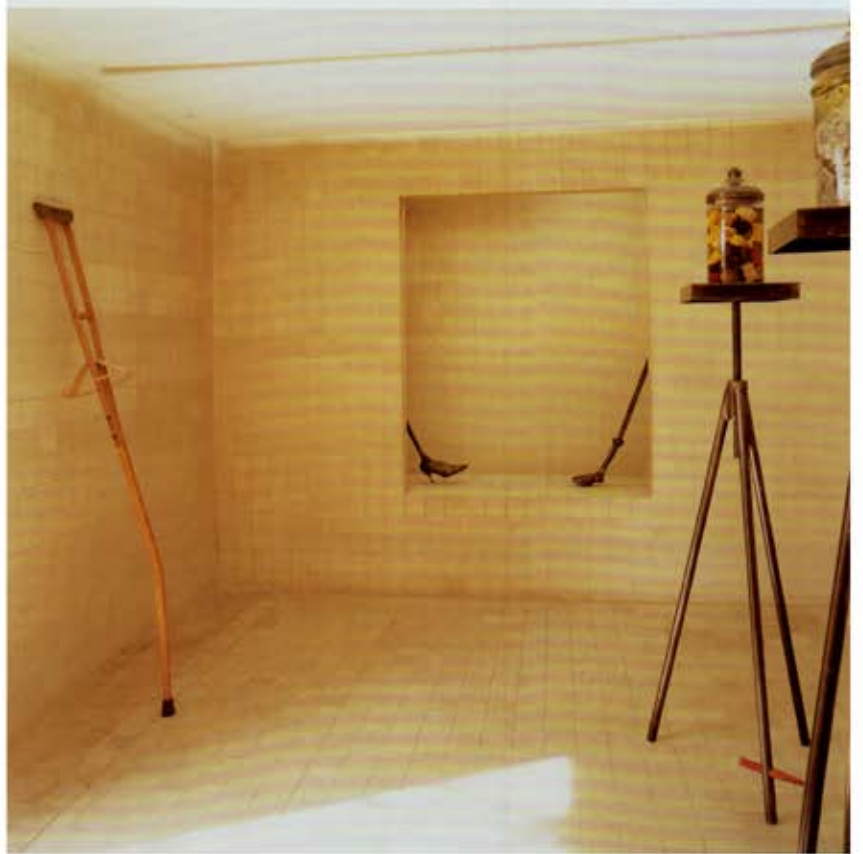
Erdag Aksel, questions and decodes the mind that set up today's world and discover its unique codes via works that objectifies the notion of "hesitation". This he does with a violence and political existence that is specific to poetry . These sculptures are the questions -rather than the answers- that have constructed their own lives and story, and they are released from the situations, moments with which reality -on the surface- demystifies itself.

Adnan Yıldız

 BOS
Birleşik Oksijen Sanayi A.Ş.

Katkılarıyla

8 OCAK - 2 MART 2002

EYTAM CADDESİ 31, MAÇKA 80200 İSTANBUL
TEL: (0212) 240 80 23 TEL/FAKS: (0212) 234 40 51

MAÇKA SANAT GALERİSİ